

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

B.
V. X. 5

Broch. V. X. 5

01 1795 2887 UB AMSTERDAM

N I E U W
SPELBOEK,

UITGEGEVEN, TEN DIENSTE

D E R

NEDERLANDSCHE
SCHOOLJEUGD.

AGTSTE DRUK.

Te L E Y D E N bij

D. DU MORTIER EN ZOON,

M D C C C I I.

Gaarne zagen wij een Spelboekje, ten dienste onzer Schoolen, te voorschijn komen, met eene groote Letter gedrukt, en met afgedeelde lettergreepen, om in plaatze van den Katechismus, (dat een zeer goed leerboek ter belijdenisse, maar geen goed Spelboek is,) te gebruiken. — Want welk Onderwijzer der Jeugd zal met ons niet volkomen instemmen, dat de verdeeling der Lettergreepen, in de eerste Spelboekjes, der Jeugd vooräl dient geleerd te worden.

Onuitgegeeven stukken, de verbetering van het Schoolweezen betreffende.

Woorden van twee Lettergreepen.

A.	Bang
Al moeg	Ban
Aln doen	Bar
Alrd kloat	Bas
Acht haer	Ba 3
Ad der	Be d
A del	Beelt
Alf god	Been
Als ker	Bel 1
Al magt	Bel 2
Aln bacht	Ben
An ker	Ber 1
Ar heid	Bes
Arg waan	Beu
Arm stoel	Beur
Achf schop	Bid 1
At las	Bier
A zijn.	Bies
B.	Bie 3
Bad stoof	Bij b
Bag ger	Bijl t
Bak ken	Bin 1
Bal lagt	Bis 1

Bui lost
Bui sel
Bui gen
Bui pijn
Bui ken
Bul hond
Bun del
Bur ger
Burg wal
Bus kruis
Buur man.

C.

Ce der
Chris ten
Cie raad
Cier lyk
Cij fer
Cin gel
Cic kel
Ci troen.

D.

Daal der
Daa len
Da del
Dag werk
Dak pan

Da magt
Dam pig
Dank haer
Dang zaal
Dap per
Dau wazm
Deel haer
Dee len
Deer lyk
Dees sem
Des tig
Dem zig
Dek ken
Del ben
Dem pen
Denk beeld
Den ken
Der tien
Des zelfs
Deun tjes
Dich ter
Dicht konst
Die naar
Dienst haer
Diep te
Dier lyk

Dijk graaf
Dik locht
Djn gen
Ding taal
Dis sel
Dit maal
Dich ter
Doek je
Doel wit
Doe ment
Daen de
Dof fer
Dol huis
Dom heer
Don ker
Dood bed
Doodst haast
Doo len
Doel hof
Doop heft
Dooz gaau
Dop pen
Dor pel
Dorz schaar
Dorz tig
Dzaa dig
Dzaad

Maaf
logh
geu
g taal
sel
maal
h ter
a je
wit
ment
de
fer
huis
heer
ker
bed
a haast
en
hof
heft
gaau
pen
sel
schaar
tig
dig
Daad

Daad werck
Diel gen
Dreu nen
Din gen
Doo men
Dop pel
Druk pers
Dub held
Dur den
Duur zaam
Dwei len.

E.

Ech ter
Een hoorn
Ee nig
Eens deels
Eer haer
Eerst daags
Eet lust
Een wig
Ei gen
Eng te
Erf huis
Erns tig
Er den
Eu bel.

F.

Ferst dag
Fei len
Fier hest
Fijn heid
Flaauw te
Flac den
Flee men
Fleem tong
Flesch je
Flui ten
Flu weel
Fraal heid
Fram hoos
Fran je
Frisch heid.

G.

Gaa ping
Gaar ne
Gal blaas
Gang haer
Gangch lyk
Ga ren
Gars tig
Gast huis
Gaauw dies

Ge bed
Geel zucht
Geen zing
Gees sel
Geest lyk
Gee den
Gell heid
Gek heid
Gel den
Gela higt
Gem her
Ges pen
Geu rig
Gie rig
Gier walf
Gil de
Gis sen
Glaas je
Glang rijk
Glas raam
Gly den
Glim men
Glaei sen
Gla rie
Gluu ren
Go dist

A 3

God

God loog
Gods dienst
Goed heid
Goet jen
Goet steen
Goz del
Goud beurs
Gzaa zen
Gzaf schzift
Gzam schap
Gzaf je
Gzen del
Gziet man
Gzij yen
Gzys aach
Gzil lig
Gzim lach
Gzoi zaam
Gzoen mand
Gzoe ten
Gzof smid
Gzam men
Gzand briez
Gzon den
Gznot lijks
Gzog fier

Gzof werk
Gzul zig
Gzut ter
Gzu wel
Gul den
Gsun nen
Gung tig
Gune heid.

h.
Haa ken
Haan tje
Haard ste
Haas ten
Hach lijks
Ha gel
Halt band
Hai ren
Hak maes
Hals straf
Hand bij
Han del
Hans wort
Hap pig
Hard hest
Har poen
Hars tacht

Het zucht
Heel baar
Hee len
Heem raad
Heer lijks
Herich heid
Hef boom
Hei blok
Heil loog
Hel der
Helm stak
Hemd rok
He mel
Hen gel
Heng sel
Her berg
Herts hooru
Heul zaad
Heusch lijks
Heu bel
Hij gen
Hjs sey
Hm der
Hit sig
Haef smid
Haek bank

hoen

Woen derg
Hoe wel
Hof lyk
Hooft sam
Hoo gen
Huis raad
Huur paard
Hu woen.

A.

Je mand
Am merg
An bozst
Ankt kan.

A.

Ja gen
Jaar bring
Jam mer
Jeug dig
Jong man
Jonk heer
Juf fer
Ju weel.

H.

Haar nen
Haarschlicht
Haas boer

Maats baan
Ma meel -
Man deel
Meel gat
Meer ten
Mei zer
Mel der
Men nen
Merf stak
Merck dief
Merg dag
Mik bozsch
Mig ten
Mlaa gen
Mlaag huis
Mlad den
Mlani hest
Mlap pen
Mla bee
Mlaa ster
Mnup pel
Moek hoek
Mol ben
Moog ten
Moogt geld
Mouis sen

A 4

Waar tier
Wuis tig.

L.

Waa ken
Wag ghen
Weef tocht
Weg gen
Wief de
Wig rhaam
Weidg man
Wjd saam
Wi moen
Wis tig
Woes waard
Wof lyk
Wui paard
Wug tig
Wu tergh
Wuur mand.

M.

Maag dom
Maa ken
Markt schuit
Meer krap
Meel zak
Men gen

Mensch

Menschheid
Misdag
Miskken
Misdad
Moe der
Molen
Mogterd
Muiten
Munnik
Muurbloem.

M.

Maamrol
Maarstig
Ma tuur
Meefschap
Meemen
Mer gens
Meusdoek
Mieskruid
Nieuwjaar
Nijdig
Nijptang
Nim mer
Nachtans
Nomi mer
Noodhulp

Naopen
Naomant
Nuchter
Nuttig.

N.

Negter
Nesfer
Neshaast
Nesboom
Nesgaan
Nesdank
Nesbangat
Neszaak
Nesmoed
Nesdragt
Nesgel
Nesders
Nesben.

N.

Naaling
Naalwerk
Naaschtijd
Nachtten
Nakhuis
Nalmboom
Nartij

Naspaort
Nasdom
Neslen
Nesning
Nesjaan
Nesfen
Nesluta
Nesbank
Nesper
Nesdracht
Nesstool
Nesgaen
Nesbaat
Nesfen
Nesgaen
Nesstig
Nessten
Nesster
Neszaal
Nesjen
Nesken
Neschen
Nesren
Nespaard
Neszen
Nesdom

N.

Smer ten
Smaa ken
Smul len
Snaau wen
Snap haan
Snee dig
Sne! len
Snij den
Snoei jen
Snoe pig
Snood heid
Snui ter
Som tijds
Spaar pot
Span ning
Speel ziek
Spel de
Spe lonk
Sple gel
Spij ker
Spin rag
Spit sig
Split sen
Spael kam
Spook sel
Spot ten

Spzank je
Spree ken
Spzin gen
Staa tig
Staat zucht
Stal knecht
Stand beeld
Stee len
Stei ger
Steun sel
Stijf sel
Stil te
Stroei jen
Stok bisch
Stor ting
Stout heid
Straat taal
Strij den
Stui ber
Stuu ren
Suk kel.

C.

Caats tal
Ca hak
Cam boer
Cand pijn

Cap pen
Car ten
Cast baar
Ce der
Ceel land
Cee ring
Cee gen
Cien maal
Cie rig
Cij ding
Cijd perk
Cil baar
Coe naam
Col hek
Con nen
Coo neef
Cop pen
Co ren
Coz sen
Craag heid
Craa lie
Crach ten
Crek ken
Creur spel
Croe hel
Crom mel

Croog

Cap pen
Car ten
Caste haer
Ce der
Ceel land
Cee ring
Cee gen
Ceen maal
Cie rig
Cij ding
Cijb perk
Cil haer
Coe naam
Col hek
Con nen
Co neef
Cp pen
Cren
Cz sen
Cag heid
Ca lie
Cch ten
Ch ken
Cue spel
Cue hel
Cm mel
Croos

Croos ten
Crots heid
Crouw dag
Cui nier
Curs schip
Cus schen
Cwaals de
Cwee draagt
Cwij sel
Cwin tig
Cwis ten.

U.

Uij en
Uit komst
Uur werk.

V.

Vaan del
Vaar haer
Vaar werk
Va der
Vad sig
Val deur
Van gen
Vag ten
Vat haer
Veel maals

Beer man
Bei lig
Bein zen
Beld heer
Bel len
Ben kel
Ber hand
Bers haag
Bier hoek
Bij and
Bij rien
Bin ger
Bisch bank
Bit ter
Blak te
Blam men
Blas baard
Blis taal
Bleu gel
Blj tig
Blae ken
Bloer steen
Blon der
Bluch ten
Blug heid
Pae den

Boeg haard
Boet bank
Bo gel
Bol gen
Bon nis
Boog dij
Boord gang
Boz men
Bzaa gen
Bzeug de
Bzien din
Bziend schap
Bzij ster
Bzoeg tijds
Bzo ljk
Bzoom heid
Bzucht haer
Buur steen.

W.

Wag halz
Waal jen
Waar din
Wag sem
Wach ten
Wak her
Wal gen

Wan

Wan meer
Wa pen
Wat geest
Wed den
We dufu
Wee nen
Weer glas
Wees kind
Wei den
Wel lust
Werk dag
Wer pen
Werp tol
Wie rook
Wijn gaard
Wild bzaad
Win kel
Wis sel
Woel geest
Woest heid
Wol haal
Wolk bzeuk
Won der
Woon plaats
Woord lid
Wozt hoorn

Woz tel
Wzaak lust
Wzeed aard
Wzee ken.
Wzoe ten.

Z.

Zaa gen
Zaag sel
Zaai jen
Za den
Zak geld
Ze dig
Zegs man
Zeil steen
Zelf strjbd
Zes de
Ziek te
Zif ten
Zin ken
Zink lood
Zoet jes
Zon dig
Zoz gen
Zou ten
Zout kuisp
Zui den

Zuid west
Zul ten
Zus ter
Zuur deeg
Zuu ring
Zwaai jen
Zwaar der
Zwab her
Zwa ger
Zwag tel
Zwak heid
Zwal pen
Zwan ger
Zwer ben
Zwen men
Zwen ken
Zwer ben
Zwet ser
Zwich ten
Zwie rig
Zwij gen
Zwigns kop
Zwijn spriet
Zwik ken
Zwit ser
Zwoe gen.

KOR.

KORTE GESCHIEDENIS

VAN DEN

ZONDVLOED.

*In Woorden van niet meer dan twee
Lettergreepen.*

Na den val / weech de mensch / hoe
langer hoe meer / van God af / en verbiel
allengs / tot alle soorten van zonden. Hoe
meer het aantal der menschen aankam /
hoe meer zij van God weechen : zoo dat er
schaars iets goeds meer / op de aarde / te
vinden was.

An den leestijd van Noach / was het
menschdom reeds zoo hoog en zondig / dat
de maat vol was / en alle menschen snood
zinde / pleegden alles kwaads : zoo dat
God het verders oer de gansche wereld
besloot.

No-

Noach alleen was oprecht door Gods
oogen / daarom wilde Hij dien niet in het
berbers stozten / hetwelk Hij door eenen
Zondbloed / aber al de aarde / brengen
zoude.

Hij heb al van aan Noach eene Ark of
Schip te maaken / van Gofec hout / en
kamers in die Arke / en dat hij haar van
binnen en van buiten zoude dicht stryken
met pik.

Noach / die de brees des Heeren op het
herte droeg / hoorde naar God / en maak-
te dat Schip / ter lengte van drie honderd /
ter breedte van vijftig / en ter hoogte van
dertig ellen / eben zo als God belagt had.

Toen die Ark gebouwd was / ging hij /
met zijne vrouwe / drie zoonen / en de vrou-
wen van die zoonen in die Ark / en tot
hem kwamen van al het rein bee / van elke
soorte / zeven en zeven / en van het onrein /
twee en twee. De dieren waren van alle
dieren / die op de aarde gaan / of kriepen /
en van allen / die door de lucht vliegen.

Toen

Coen die agt menschen / en die dieren in
de Arke waren / sloot God die achter heit
toe / en deed eenen regen stozten van heer-
tig dagen / en heertig nachten / op al het
aardryk.

De aarde bezank onder dien Vlaed :
want ook de afzond gaf zyne wateren daar-
by op / zoo dat het water / bystien ellen
stond boven den hoogsten berg.

De Ark dreef boven op het water : want
dat ligtte haar op / en het water stond een
honderd en bystien dagen op de aarde.

Alles wat adem had / zoo van menschen
als van dieren / gaf den geest / maar al-
len / die in de Arke waren / kleeven in
het leeben.

Coen de aarde weder gebrougd was /
hebal God aan Noach / dat hy met zyne
vrouw / met zyne zoonen / en sinne
vrouwen / uit de Arke gaan zoude / en
op al het Dee / dat daar in gewest was.

Noäch bouwde eenen altaar / knielde
door den Heere / bragt offeren op dien al-
taar / en dankte God plegtig.

De Heer / die Noäch / met het geen in
de Arke geweest was / had gespaard / gaf
hem den boog in de lucht / die gezien zou-
de worden op de aarde / wanneer er regen
zoude komen / tot een bewijs / dat de Heer
nooit weder een verderf / over al de aarde /
door eenen Zondbloed / brengen zoude.

Van deze agt menschen / die toen / in
de Arke / zijn geweest / is / na dien tijd /
tot heden toe / al het menschlijk geslacht
geteld.

Woorden van drie Lettergreepen.

A.

Aal moes se
 Aan dach tig
 Aard ha dem
 Aar ze len
 Acht haer heid
 Ach ter waardig
 Ad mi raal
 Af mat ten
 Ak ker werk
 Al mag tig
 Am bachtig heer
 Ap pel boom
 Ar moe de
 A hond maal.

B.

Ba kel jaauw
 Bal daa dig
 Bar baars heid
 Barm har tig
 Be dwel men
 Been de ren
 Bel ha maal

Ben ja mita
 Beu ke boom
 Bil lijk held
 Bit ter lijk
 Bla de ren
 Blij moe dig
 Blin de lings
 Bloed zuig ger
 Bloo zen de
 Boek druk ker
 Boon kik bozich
 Boza pa pier
 Boz duur sel
 Bouda mees ter
 Braz be len
 Bran de wijn
 Brod del werk
 Bron we rij
 Bus ten kant
 But ge rij.

C.

Ce der boom
 Cha cu laad

B

Ch

Ej se ren
Ei ter dzaad
Ea la nie.

D.

Daa de lijck
Da ge raad
Dak beng ster
Dank haer heid
Dap per lijck
De rem her
Deel haer heid
Des tig lijck
Dek man tel
Denk heel dig
Der hal ben
Deugd lijck heid
Deur waar der
Dirht kun dig
Dienst haer heid
Dien vol gendij
Diep zin nig
Dis tel hink
Doh be len
Doch ter tje
Daem waar dig
Dal zin nig

Dam me kacht
Dan her heid
Daadje ge baer
Daar gzie ben
Daz pe ling
Dazā tig heid
Dzaad trek ken
Dza gan der
Dzank of ser
Dzie duh heldi
Dzink be ker
Dzoef geesā tig
Duh bel tje
Dui de lijck
Duis ter nis
Duur zaam heid
Dwang mid del
Dwaers dzij ben
Dwee pe rij
Dwin ge land.

E.

Eh ken haut
Echt brien din
E del heid
Eed hzee ken
Eend ha gel

Een

Een paar rig
Eeng ge zind
Eer baar heid
Eet waaren
Eeu wylg heid
Ei ken haat
Ein de ligh
El len de
Eng hoz stig
En te ren
Er se nig
Erf ge naam
Erg den kende
Erns tig heid
Eu hel haad.

F.

Faam rou her
Fa mi lie
Fees te ligh
Fees ge waad
Feil baar heid
Fei te ligh
Fiel ten stik
Fi guur ligh
Fij me len
Fijn schil der

Flaauw har rig
Flik ke ren
Flod de ren
Flan her stat
Fluit spee len
Fos ke maat
Fol te ren
Fon tein bak
Foz mee ren
Fzan kee ren
Fzon tier plaats
Fut se len.

G.

Gaan de rig
Gaar keu kett
Gal ziek te
Galei hoef
Gan ze hard
Gar mi zoen
Gars rig heid
Ge bal send
Gees se len
Gei ten haer
Gek her nig
Gel der land
Geld gie rig

B 2

Gie

Gie te rij
Gij ze ling
Gij de brack
Gij te ren
Glad dig heid
Glas blaas zen
Glib be rig
Glin ste ren
Glorie rijck
Go den dom
God lijck heid
Gods dien stig
Goed heu ring
Goo rke laar
Goot wa ter
Goz ge len
Gort heu ling
Goud gul den
Gzaaf lijck heid
Gzaan koo per
Gzaau wig heid
Gzah be len
Gzaf kel der
Gzam stoo rig
Gza bee ren
Gzee nen hout

Gzen de len
Gzenz paa len
Gze tig lijck
Gzie ken land
Gzipp ba gel
Gzij zig heid
Gzum mig heid
Gzoe te nig
Gzaf lij dig
Gzon de loos
Gzond re gel
Gzoot mag tig
Gzoot wer ker
Gzut te rij
Gzu wel stuk
Gzudu zaam heid
Gzui te rij
Gzul har tig
Gzunst be wijz
Gzun stig lijck

H.
Haag hez se
Haa ne balk
Haard ste de
Haas tig heid
Hait kloo ben

Hak

Was ke len
Wals die raat
Wa mer slag
We den daags
Weer schap pū
Wei lig held
We mel rijk
Wer tog dat
Win der laag
Wis to die
Woe veel held
Wa nig raat
Woods kus sen
Wong mo gend
Wul di gen
Wum ligs hand.

A.
Am mer meer
An rich ten
As sa el.

A.
Ja loe zū
Jant mer klagt
Jeug dig held
Jok ker nig
Jon ge tje

Duf set schap
Du we lier.
H.

Haas hoo per
Ha bel jaub
Halk hzan der
Han ne tje
Hant wer ken
Har ne melk
Hei zer rijk
Her ke ljk
Heur mees ter
Hin der goet
Hlad schil der
Hlap waer ker
Hlee de ren
Hlein har tig
Hlok ke nig
Hnib be jaar
Hoe ste ren
Hoets wa gen
Ho ker tje
Hoop man schap
Hort ston dig
Hos te ljk
Hous se hand

Kraan ho gel
Kraa kee ten
Kreu pel heid
Krijgs kint de
Krijgs lof ze
Kruid ken nee
Kruis si glog
Kus sen ije
Kwaak zal ver
Kwijt schel den
Kwis pe len.

Laa se mig
Land mee ten
Lang moe dig
Lap lan der
Last draa ger
Lag te ren
La za kus
Le dig held
Leed mee zen
Leet gie rig
Leet wen kuil
Leet hen dig
Let ter kas
Leu ge naar

Lief daa dig
Lijf tran want
Lin de boem
Lof tui ten
Lom mer tijt
Lus te long
Lu the taan

Maat sehap pij
Ma je steit
Markt sigt
Med gezel
Me laat segh
Men schen
Mensch list
Merck waer
Mijn de laar
Mij hant
Moe den loof
Moo gend
Moo de waer
Mooz sig held
Mooz teid
Mou te h
Mug ge bere
Muil han den

Mui

Mut ze nest
Munt ka mer
Mug haat noot
Mu zie kant.

N.

Naai gaa ren
Naal de werck
Naauw heu rih
Nacht he zoek
Na rou pen
Ne der land
Nes te len
Nes tig heid
Neu te boom
Nieuw jaars dag
Nieuw gie rih
Nij her heid
Nim mer meer
Nood dzuf rih
Noo de loas
Nuch ter heid
Nuc ti ging.

O.

Och tend stand
Oe se nen
Of ser higt

Oi je haer
Ok her noot
O lie herin
Om kee ren
On kreuk haer
Ont dek ken
Oo gen blik
Ooz dee len
Oog ten rih
Oot moe dig
Op dig schen
Oz den lih
Oz sen huid
Oud bak ken
Ou der dom.

P

Pad de stoel
Paar de stal
Pak kaad je
Pan ne bak
Pa ra dig
Par tij dig
Pas se ment
Paus se lih
Pee ren boom
Pel mig len

B 4

Pen

Den ne mees
Der ga ment
Phi lo sooph
Ph lag ter
Pil le giste
Piaat druk ken
Pleg tig heid
Pleis te ren
Pligt schul dig
Ploek pen ning
Plui maad je
Plun de ren
Poe ze lig
Pomp wa ter
Pont gaar der
Pzaal ge waad
Pze di kant
Pzich waer dig
Pzul schij ber
Psaln ge zang
Put wa ter.

li.

Maad plee gen
Maaz zer nij
Maat de len
Maam me laar

Hamp spoe dig
Ha tel slang
Hecht haer dig
Hed de loog
He de naar
Heis ge noot
Hek ke lijk
Hent mees ter
Hid der schap
Hijks he stier
Hit se len
Hoem zuch tig
Hoof ho gel
Hoo ze mond
Hot ting knop
Houd man tel
Hug ge gzaad
Hui te rij
Hus te loog
Hu we lijk.

S.

Sab bath dag
Sa cra ment
Schaap de lijk
Schaap her der
Schaats rij der

Scha

Scha kee ren
Schar laa ken
Schat mees ter
Scheeps laa ding
Schel me rij
Scherp zin nig
Scheur pa pier
Schiet ge weer
Schijn haer heid
Schik ke lijk
Schil de rij
Schim me len
Schip pers knecht
Schit te ren
Schaen lap pen
Schom me len
Schoon hroe der
Scha tel tje
Schou der hand
Schran der lijk
Schrijf tuur plaat
Schrijf pa pier
Schrik kel jaer
Schul de naar
Schut te rij
Sid de ren

Slaap ka met
Slacht of ser
Sleep hoe ten
Slen tel gat
Slin ge ren
Slof sig heid
Slui me ring
Smaa ke loog
Smee rig heid
Snaa ren spel
Sneuka wa ter
Snoep ach tig
Snuif ta bak
So ber tjes
Soma wij len
Spaar zaam heid
Spar te len
Spot ter nij
Stei ge ren
Stout har tig
Straat sjen den.

C.

Coal mees ter
Ca bak pyp
Calm ach tig
Car wen vruud

B 5

Ce

Te gen deel
Ten ger heid
Tij de lijk
Tim mer man
Toe ge daan
Tol le naar
Tou neel stuk
Touwa win kel
Traa nen dal
Tref se lijk
Creur ge waad
Trae te len
Trom pet ter
Trouw loos heid
Tuch ti gen
Tui mel geest
Turf zol der
Tus schen komst
Twee drag tig
Twijs se len
Twijsat gie rig.

II.

Wit blug schen
Wi ter lijk
Wt el
Wur wij zer.

D.

Daan draa ger
Daar wa ter
Da der land
Dal sche lijk
Dast naal jen
Dag tig heid
Deel ber wig
Del lig heid
Dein ze rij
Der ach ten
Derf ke tel
Dess ti gen
Det tig heid
Die ren deel
Dij an dig
Din wig heid
Disch koo per
Dlee sche lijk
Dlij tig heid
Dloei pa pier
Dlaek waar dig
Dlug te ling
Doch tig heid
Doet gan ger
Da gel tje

Dal

Woe men
de King
og mee se
2 lee den
de hreuk
ees ach tig
en; de lijk
i lig heid
ur boer ker.

W.

Wak zaant heid
Wat nee men
ag toe len
an hou pig
a pe nen
ar moe zier
e der kamst
ee moe dig
ees mees ter
zet gie tig
ei ge zing
el mee uend
en tel trap
er ke lijk
es hal ven
est hries land

Woe rook hat
Wijd ber maard
Wijn kod per
Wil der nis
Wint ma len
Win ter peer
Wig sel htes
Woe ke ren
Wal kod per
Won der baar
Woon ach tig
Wooz den boek
Wooz ste len
Wzaak zuch tig
Wzer de lijk.

Z.

Zaad kod per
Zaa ke lijk
Zacht moe dig
Za lig heid
Zand ka ker
Ze de leer
Zee hoe zem
Zeeg haf tig
Zeez zie der
Ze ge len

Zelf

Zelf stan dig
Zes de ling
Zes hoe big
Zet re gel
Zicht haer lijf
Zie ken huis
Ziel toe gen
Zijn ge weer
Zij ha mer
Zij ver smide
Zin ne haesd
Zoe te haek
Zoet lui den
Zol de ring
Zu met maand
Zou haer re
Zou haer nig
Zou ge loof
Zou bul dig
Zou te lijf
Zou te loof

Zout he tel
Zui de lijf
Zuid oeg ten
Zus ter lijf
Zuur heeg sena
Zwaan en zang
Zwaard hee ger
Zwaer haef dig
Zwaer de ren
Zwa ger schap
Zwaer he lijf
Zwaan ger heid
Zwart ach rig
Zwa hel stoek
Zwee te rig
Zwet se rij
Zwie rig heid
Zwij me len
Zwijne boeg tel
Zwin de len
Zwit see land

JOB

J O B S
E L L E N D E
E N
H E R S T E L L I N G ,

*In Woorden van niet meer dan drie
Lettergreepen.*

Daar was een Godbzuchtig man / die
in het noorden / woonachtig was / en Job
genaamd werd / en die zeer veel goede-
den bezat / heneheng tien kinderen / zeven
vrouwen / en drie dochters / — Hij had ook
veel duizend schaapen / drie duizend be-
delven / vijfhonderd jochossen / en vijfhan-
derd wissjes van ezelen : zijne dienstdienden
waren zeer veel / zoo dat die man heel
rijker was / dan iemand anders / in het
noorden.

De Satan / op eenen dag kwam God
omende / beroemde zich de Heer / tegen
hem /

hem / ober verzeft man — De Satan /
meenende / dat hij van zijne Godhzucht
zoude loslaaten / indien hij van zijne goe-
deren berooft ware / gaf God hem de bzijs-
heid / om aan Job zijne goederen te ont-
neemen.

De Sahererg hebben eenen inhul / en
ontroofden hem zijne runders / en wijsjes
ezelen. — Het onwedder verteerde zijne
fchaapen — een groote wind kwam aan /
van ober de woestijne / en batte het huis
waarin zijne kinders brolfsk waren / aan
de vier hoeken / zoo dat het instortte / en
allen verplette / die daar in waren.

Die zelve man / die nog kort te voo-
ren / zoo rijk geweest was / werd daar-
na / danstonds arm; doch zelfs in die
armoede / liet hij van God niet los.

De Heer beroemde zich wederom op
hem tegen den Satan / die van geboelen
was / indien hij hem aan zijn ligchaam
slaan mogte / dat hij God verlaaten zoude.

De

De Heer stond het hem toe / alleen met
dat beding / dat hij dezselfs leeven moest
betschoonen. — Job was vol van booze
zweeren / zoodat hij op den mesthoop ge-
noodzaakt was te gaan zitten / en zich
te schrypen met eene potscherbe.

Drie van zijne vrienden bescheenen /
om hem te vertroosten: naamelyk / Eli-
sag / Bildad en Zofar.

Des mans ellende maakte hem / in het
eerst / booz zijne vrienden / onkenbaar:
en toen zij hem kenden / zaten zij bij hem /
drie dagen spraakeloos / doch weenende
terwijl zij stof op hunne hoofden straa-
den naar den Hemel / en hunne mantels
scheurden.

Na die drie dagen / met hem in gesprek
getreden zijnde / sielden zij hem in het on-
gelijk / zoolvel als de vierde / Elijhu ge-
naamd / die / uit de ellenden en rampen /
meende te mogen besluiten / dat Job ber-
hozen zonden had.

En

Onder dit alles was Job zeer lighzinnig /
schoon zelfs zijne Wifzoude hem poogde
van God af te trekken: want hij zelde al-
leen; de Heer heeft gegeven, de Heer
heeft genomen. De naam des Heeren
zij gedankt.

Maar hij dus in veele ellende en ar-
moede / eenigen tijd geleefd had / behaagde
het den Heere hem te verlaten / en zijne
vrienden in het ongelijk te stellen / zoodat
Job zelfs voor hem bidden moest eer God
het hem wilde vergeven / — en die man
kreeg van alles / wat hij gehad en verla-
zen had / dubbeld zooveel wederom.

Zoodat hij / van zijne ellende een geluk-
tig einde zende / toen had heertien duizend
schaapen / zes duizend kameels / duizend
jokosses / en duizend wijfjes van ezelen /
terwijl hij nog honderd en heertig jaaren /
daarna leefde.

Woorden van vier Lettergreepen:

A.

Aal hee sen boom
 Aam boz stig heid
 Aan he bee sen
 Aard rijkse kun de
 Aarts ba de ren
 Ach te loog heid
 A der laa ten
 Af boze te len
 Al wee tend heid
 Angst bal lig lijk
 Ar til le rij.

B.

Baar blijk ke lijk
 Bab be laa rij
 Bal daa dig heid
 Ban ket bak ker
 Barra har tig heid
 Ba ron nes se
 Bed de win kel
 Be den ke lijk
 Beeld houde kun de
 Beest ach tig heid

Bek ke neel berg
 Ber ke mei jer
 Bes te ba der
 Bij bel stof se
 Bin nen land sche
 Bit ter ach tig
 Blij gees tig hest
 Blaed doze tig hest
 Boe del hou der
 Boek han de laar
 Bel der wa gen
 Bom bar dee ren
 Bond ge noot schap
 Bon te kraai jen
 Boom kwee ke rij
 Boze tel maa ken
 Bo den staan de
 Brand of se ren
 Broe der moor der
 Brood dron ken heid
 Bui neer ij zer
 Bui ten spoo rig
 Bur ge mees ter.

C

C

C.

Ca te chis ma
Chi naas ap pel
Cho ra laa de
Chis te lijk heid
Cij ser mees ter

D.

Daa de lijk heid
Daar en te gen
Dag die he rij
Deel ge naad schap
Der nis waar dig
Dies ach tig heid
Dienst wil lig heid
Diep zin nig lijk
Don ker ach tig
Doods been de ren
Dooz luch tig heid
Dooz pel mach ter
Dzie ee nig heid
Droef gees tig heid
Dud bel har tig
Duis ter ach tig
Dui he hoo nen
Dus haa nig lijk
Dwang mid de len

Dwaars hij he rij.

E.

Echt ge yoo ten
E del ste den
Een en twintig
Eer hie dig lijk
Eerst ha men de
Eeu wig duu rent
Ei gen han dig
El len dig heid
En kel bou dig
Er bar me lijk
Erf stad hou der
Et ter zwer ren
Eu hel daa den
E ken re dig.

F.

Fa bel kin de
Fel te lijk heid.
Flisk slaai je rij
Fon tein wa ter
Fran je maa ker
Fruit her hoo per.

G.

Gaan de rij e
Ga ren hoo per.

Gar

Gar ven hirt derg
 Gas te tee ren
 Gast huis moe der
 Gaum die be rij
 Ge be den hock
 Gees sel roe de
 Geest drij be rij
 Gel ten mel ker
 Geld gie rig heid
 Gij zel ka mer
 Glas blaa ze rij
 Glib be rig heid
 God ge leer de
 Gods laf te raar
 Goe der tie ren
 Goed guns tig ljk
 Gou che laa rij
 Gou del maa ker
 Goud draad trek ker
 Gzam stoo rig heid
 Gzap pen maa ker
 Gza heer ij zer
 Gzoen landgbaard
 Gzof ljk big heid
 Gzoot acht baar heid
 Gzu we ljk heid

Gul har rig ljk
 Sun ste lin gen.

H.

Haag ap pel boom
 Hal star rig heid
 Han de lin gen
 Hand ö pe ning
 Hard ljk big heid
 Hart ster ken de
 Ha ben mees ter
 He den daag sche
 Heer ljk he den
 Hei lig maa king
 Hel den daa den
 Hen gel roe de
 Her berg saam hest
 Herg sen schim mig
 Hae den maa ker
 Haf be dien de
 Han de flaa ger
 Ha nig arch tig
 Haofd ar tj kel
 Haag heem raan den
 Hui che laa rij.

A.

Ze her loof hest

In ge wan den
Is ra ë liet
A ta li aansch.

A.

Maar ge rij de
Nam mer har tig
Nou ge ling schap
Nu das öo ren
Nuf ser äch tig
Nu weel kist je.

K.

Kaar de bol len
Ka juit wach ter
Kal sa te ren
Kam per soe lie
Kan ker äch tig
Kap pe maak ster
Kas di naals hoed
Kas see ke ning
Kei zer lij ke
Kel der mees ter
Kerk he los te
Ker ken ka mer
Kers sen hoo men
Keur boz sten dam
Kin der äch tig

Kis te maa ker
Kist tel öo rig
Klaar blij ke lijck
Klad schil de ren
Kla ber wei de
Klein ge loo big
Klei nig he den
Kloek mae dig heid
Kloo ster lee den
Knaars se tan den
Kne de laa rij
Koe ken bak ker
Kof sij hoo nen
Ko uij nen jagt
Kon ste naa rij
Koop man schap pen
Kort ä de mig
Kort zel hoof dig
Kort te lijck heid
Kort kin de ren
Kous sen wee ber
Kraab be laar ster
Kraacht daa dig lijck
Krank zin nig heid
Kren pel äch tig
Krygg ge van gen
Kruft

Kruit ma ga zjn
Kruis bes sen boom
Kur ken trek ker
Kugt he waer der
Kwaad dar tig heid
Kwaak zal be rij
Kwar tier mees ten
Kwin ke lee ren
Kwis pel staar ten.

L.

Laat dun kend heid
Laf har tig lijf
La ken han del
Land be schzj bing
Lang zaa mer hand
Lap zal be rij
Leens be zit ter
Lee hens gees ten
Le ger schaa ren
Let ter gie ten
Leu gen ach tig
Lief de hoer den
Ligt ge loo big
Lis tig he den
Lood wit maa ker
Luchts ge steld heid.

M.

Maa ke laar dij
Mag te loos heid
Me de deel haer
Meel ber kos per
Meer der jaa rig
Meest bie den de
Mees ter ach tig
Mel deng waer dig
Men gel dirj ten
Mensch he bend heid
Mes sen maa ker
Met ge zel lin
Mid de laar schap
Mij nent hal ben
Mild daa dig heid
Min der jaa rig
Mis ge hoer te
Mad der mo len
Maer de loos heid
Moed wyl lig lijf
Mo len maa ker
Mon ster ach tig
Moord daa dig heid
Mui zen wes ten
Mur mu ree ren

Mus

C 3

Mus ka del len
Mu zieh mees ter.
M.

Maal de ka ker
Maalm heu rig held
Ma he trach ting
Macht ge zich ten
Mar re sle den
De der hul gen
De ring zuch tig
Deer slag tig heid
Nieuws gle yg lijk
Nan ne kloos ter
Noad dzuf ti gen
Noord wes te lijk
Noo ten hea men.

N.

O lie hak ker
Of se ran de
Ok ker naa ten
Om sin ge len
Oa ge vier te
Ont het ll ging
Oor deel kun dig
Oog ten rij ker
Oogt in di sche

Oot moe dig held
Op ge too gen
Oz gel pij pen
Oz sen dzij ber
Ot to man nigh
Oud heldig kun de
O her tree den.

P.

Paar den koo per
Paar tel oeg ter
Pan ne hak ker
Pa pier ma len
Pa rijk maa ker
Pas se men ten
Paus ge zin de
Pel te rij en
Pen ning mees ter
Pe per noz tel
Pie ter se lie
Pink ster bloe men
Piaat druk ke rij
Pla neet kun de
Plat teel hak ker
Plei ster wer ker
Pleit he zo? ger
Pluim ge vier te

Pop

Pop pe kraa mer
 Pos te rij en
 Post mees ter schap
 Pot te bak ker
 Pze di ka tie
 Pzes te res se
 Pzj zeng waar dig
 Pzint her heel ding
 Pza sij ter tje
 Pzul le koop per
 Pur per arch tig
 Put te graa ver.
 fi.

Raad sel boek je
 Ra de waer ker
 Ram me laar ster
 Ramp za lig heid
 Recht scha pen heid
 Re de nee ren
 Rent mees ter schap
 Rid der oz de
 Rij ke lijk heid
 Rijk bal ke ren
 Rim pel arch tig
 Rin kel rooi jen
 Ri vier wa ter

Rob be bel len
 Roe ke loos heid
 Roof gie rig ijk
 Roo ze ma rijt
 Rot ting ha gen
 Rug te loos heid.

S.

Sab bath schen der
 Sa bel bel len
 Saf fraan arch tig
 Schaa de ijk heid
 Scha duta arch tig
 Schat be waar der
 Scheeps ka pi tein
 Schel kun di ge
 Scher mut se ling
 Scherp zin nig heid
 Schil der stuk ken
 Schild wacht huis je
 Schimps ge wij ze
 Schip hzen ke ling
 Schit te rin ge
 School ge leer de
 Schon hoe ten de
 Schau der man tel
 Schzist ge leer de

C 4

Schuld

Schud de hól len
Schui te boer der
Schuld boz de ring
Schut ge baar te
Slaap her wek kende
Slym ách tig heid
Sla te maa her
Slui mer ách tig
Sol daa te h
Spel de kus sen
Spie gel win kel
Spij her koo per
Spijs he rei der
Spits kin nig heid
Staat kun dig lyk
Stad hou der schap
Stand bas tig heid
Stee kel her ken
Steen bak ke rij
Ster ren he mel
Stijf sel maa her
Stoe le mat ter
Stok he waar der
Stoz men der hand
Stout har tig heid
Straat schen de rij

Stu heer ka mer
Sui ker bak her
Suk ke laar ster.

C.

Ca haks koo per
Ca sel la ken
Ceer har tig heid
Ce gen hou den
Cen te maa her
Cien der han de
Cijf ree ke ning
Cun mer lie den
Coe te haa ren
Ca nel speel ster
Ca ren wach ter
Cri om fee ren
Crom mel sla ger
Cug schen re de
Cwee der han de
Cwijf sel ách tig
Cwist re de nen.

H.

Hic dzuk ke lyk
Hi ter maa te
Hur werk maa her
H went we gen.

D.

Ka mer
hakk her
laar ster.

C.
Koo per
ken
tig heid
jou den
maa her
han de
ke ning
r lie den
haa ren
speel ster
wach rer
see ren
mel sla ger
jen re de
er han de
l äch tig
re de nen.

H.
k he ljk
maa te
ck maa her
t we gen.

D.

Waa ke rig heid
Wa der lan der
Wast hou den de
Wee die ke rj
Weldt ö ber ste
Wer lusk ti gen
Wes ting wer ken
Wet te wa rier
Wie ren dee leu
Wij an de ljk
Wijf en tmin tig
Win nig he den
Wlas he ke laar
Wlee sche ljk ke
Wlaek ge nood schap
Wlaa te lin gen
Wod de kraa mer
Woed ster hee ren
Wogel nest je
Wolk plan tin gen
Wol maak te ljk
Wooz de rei den
Woozd plan tin ge
Wze de ke bend
Wzees äch tig heid.

Wzeug de zan gen
Wzien de ljk heid
Wzj gees te rj
Wzou wen tim mer
Wzucht dzaa gen de
Wuil aar tig ljk
Wuur wa gen tje.

W.

Waa jer maa her
Waar nee min gen
Waa gen maa her
Wag ge len de
Wal sigch baar den
Wan del dree ben
Weder stree ving
Wêêr haer stig heid
Wee tens waat dig
Weg mos se len
Wef ger äch tig
Wef lee bend heid
Werk tuig kun de
Wet bel ziek te
Wet ge leer de
Wig rje laa rj
Wjnd loo pig heid
Wyn gaar de nier

C 5

Wjjs

Wijg he geer te
Wij wa ter hat
Wil le keu rig
Win kel doch ter
Wig sel bal lig
Wol len naai ster
Won der daa dig
Woer den zij ter
Woer tel woer den
Wraak gie rig heid.

Z.

Zaad paa re len
Zaa ke lijk heid
Zacht moe dig lijk
Za del maa ker
Zak bij bel tje
Za lig maa ker
Zand ka ker tje
Zan ge reu sen
Zang kong te naar
Ze de kun de
Zee ge waag sen
Zeem be rei der
Zeep zie de rij
Zelf stan dig heid
Zen de lin gen

Zeg tig jaa rig
Ze ben tig ste
Zie ken troos ter
Ziel too gen de
Zij de koo per
Zijd ge wee ren
Zil her smee den
Zin lijk he den
Zin ne heel dig
Zit kug sen tje
Zoe te laar ster
Zoet lui den de
Zol der beng ster
Zo mer huis je
Zon daa reu se
Zon ne wij zer
Zor ge loos heid
Zout ach tig heid
Zuid oos te lijk
Zui ge lin gen
Zui be rin ge
Zwaar moe dig lijk
Zwart ach tig heid
Zwa vel ach tig
Zweet mid de len
Zwij nen hoe der.

ISRA.

I S R A E L S
U I T T O C H T
U I T
EGYPTENLAND.

*In Woorden van niet meer dan vier
Lettergreepen.*

Wanneer de Israëlieten / dat is / de Na-
neben van den Aartsbader Jakob / die
een Zoon van Izaak / en aldus een Zoon-
Zoon van Abraham was / hier hondert-
en dertig jaaren in Egypten / woonachtig
gewest waren / en God / om zijne belof-
ten te herbullen / dat volk / uit de slavernij
berlossen / en overbrengen wilde / in het
land der Cananieten / riep hij Mozes /
en beval hem / toe te treden tot Faraö /
den Koning van Egyptenland / en uit den
naame van God hem te bevelen / Israëel
te laten uittrekken / belovende Mozes
zeggen met wonderwerken te zullen on-
dersteunen.

Faraö

Faraö wilde niet gehoorzaamen / om dat hij God niet kende / wederspanning was / en de boozdreden / die hij van het volk trok / zeer aanmerkelijk waren. Doch deed Mozes / tot bewijs dat God hem had gezonden / zijn eerste wonderwerk / bestaande daarin ; dat hij / vergezeld van Aäron / die des Heeren woord deed / om dat Mozes niet wel ter taale was / zijn staf nederworp voor Faraös aangezicht / en dat die terstond veranderd werd / in eenen draak ; doch / dewijl de Coobenaars dit ook deden / geloofde Faraö niet / en weigerde het volk te laten trekken / alshoorn de staf van Aäron / die een slang geworden was / de staven der Coobenaaren verslond.

Daarna sloeg Mozes / met dien staf / die een slang geweest was / op het water / en dat werd in bloed veranderd / zoo dat alle visschen / in geheel Egyptenland / stozhen / en het water niet kon worden gedronken / en in geheel Egyptenland alle stroomen bloed waren ; maar alsoo de Coobenaars ook alsoo deden / werd het hart van Faraö verstekt.

De

De tweede plaag / dewelke God zond /
door middel van dien zelfden staf / waren
bozſchen / die geheel Egypten bedekten.
De Coobenaars deden ook bozſchen op=
komen / zoo dat Faraö's hart meer ber=
stakt werd.

Daar na sloeg Aäron weder / met dien
zelfden staf / en al het stof werd luizen /
en de luizen waren / aan de menschen /
en aan het bee ; doch Faraö liet zich ook
daar door niet beweegen / noch overree=
den / schoon de Coobenaars hetzelfde ook
wederom poogden te doen / maar niet
konden / zoo dat zij genoodzaakt waren /
uit te roepen : dit is deinger van God.

Faraö beloofde het volk te zullen laa=
ten trekken / doch naauwelijks was de
plaag afgeweeken / of hij weigerde zulks :
alhoewel in deeze plaage Gods Hand nog
zichtbaarder was / dan in de boorigen /
om dat niet bij de Aäralieten / maar al=
leen bij de Egyptenaars / de luizen ge=
bonden werden aan menschen / en aan
beesten.

De derde plaag bestond in eene ber=
menginge van ongedierte bij de Egypte=
naars

naars in hunne huizen / en op het land ;
maar waar van de streek Gosen / (en
daar waren de Israëlieten /) geheel be-
zigt bleef.

De vijfde plaag was eene pestilentie
over al het bee / dat de Egyptenaars had-
den in het veld : paarden / ezels / keme-
len / en klein bee : zoo dat alles storf bij
de Egyptenaars / maar bij de Israëlieten
storf zelfs geen één van het bee.

Daarna namen Mozes en Aaron hun-
ne buigten vol asfche / en strooiden die
naar den Hemel / waar door er zweertjes
hoorwanden / uitzeevende met blaas-
jes / aan menschen en aan bee / bij de
Egyptenaars / zoo dat de Coabenaars
zelfs haer Paraös aangezicht niet konden
staan. Donner / hagel en buuc / van
den Hemel afkomende / en / door den zelf-
den wonder - staf van Mozes bewerkt / volg-
den daarop en verflanden al het bee / dat
de Egyptenaars in het veld hadden gela-
ten ; maar / bij de Israëlieten / werd het
niet gehouden ; die waren / in het land
Gosen / beilig en bewaard : ook werd het
koozn op het veld geslagen en vernield.

Op

Op deze zebende / volghde de agtste
plaag / springhaanen / die in alle velden
en huizen gebonden werden / al het ge-
boomte en deszelfs vruchten bedorven / en
al wat / op het veld / van het onweder
over was / verder verflonden.

Eene dikke duisternis van drie dagen /
bedekte geheel Egypten toen / behalven
bij de Israëlieten / alwaar het licht bleef /
maar de Egyptenaars konden / in dien
tijd / van hunne plaatsen niet opstaan.

De tiende en laatste plaag / was het
sterben van alle Eerstgeborenen / in Egypten
/ zoo wel de Eerstgeborene van Fa-
rao / die / na zijnen dood / den Chzou
zou beklommen hebben / als de Eerstge-
borene van den allerarmsten / storf in dien
nacht / en daar was geen huis / waarin
men geenen doodden vond / behalve bij de
Israëlieten / bij dewelken niemand storf.

Egypten was hier over zeer verschikt ;
en men dreef de Israëlieten het land uit /
zoo wel mannen als vrouwen / ouden als
jongen / en rijken als armen / met alle
hunne habe / en bezittingen / hebbende zij
zelfs / op Gods uitdrukkelijk bevel / ieder
nog

nog goud en zilker van hunne nagebuu-
ren geleend.

Schoon de weg / door het land der Fi-
listijnen / de naaste was / wilde God hun
echter door denzelven niet heenen leiden ;
maar Hij kloofde de roode zee / zoo dat
dezelfs waters / links en rechts / op een
hoop rezen / en leidde Israël daar mid-
den door / droogboets.

Faraö / en de Egyptenaars / hadden
berouw / dat zij hen hadden laten trek-
ken / en verholgden hen in de zee ; maar
de wateren kwamen weder / en overdek-
ten het leger van Faraö / met alle zijne
hoofdblieden / wagenen en paarden : zoo
dat die allen verdronken / en Israël hun-
ne handen / door de roode zee / midden
door / droogboets / ontkwam.

E I N D E.

9811

